

KİLİS 7 ARALIK ÜNİVERSİTESİ

KİLİSLİ MUALLİM RIFAT EĞİTİM FAKÜLTESİ
TÜRKÇE ÖĞRETMENLİĞİ
2026-2027 GÜZ YARIYILI

0304201	TÜRK DİL BİLGİSİ-III				
Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
3	0304201	TÜRK DİL BİLGİSİ-III	2	2	3

Dersin Dili:

Türkçe

Dersin Düzeyi:

Fakülte

Dersin Staj Durumu:

Yok

Bölümü/Programı:

TÜRKÇE ÖĞRETMENLİĞİ

Dersin Türü:

Zorunlu

Dersin Amacı:

Türkçenin Sözcük Türlerinin ve Sözcük Gruplarının İşlevsel Yapılarıyla Birlikte Kavratılması.

Ders İçeriği:

Türk Dil Bilgisi III dersi, Türkçenin biçim bilgisi ve sözcük yapısına ilişkin temel kavramları kuramsal ve uygulamalı olarak ele alan bir ders niteliğindedir. Ders kapsamında biçim bilimin temel kavramları, kök ve ek yapıları, yapım ve çekim ekleri, sözcük türleri, sözcük türetme yolları ve Türkçenin biçimbilimsel özellikleri incelenir. Ayrıca ad, sıfat, zamir, zarf, edat, bağlaç ve ünlem gibi sözcük türlerinin yapısal ve işlevsel özellikleri ele alınır. Ders sürecinde öğrencilerin Türkçenin biçimsel yapısını kavramaları, sözcük çözümleme becerilerini geliştirmeleri ve dilbilgisel kuralları farklı metinler üzerinde uygulayabilmeleri amaçlanmaktadır. Kuramsal bilgilerin yanı sıra uygulamalı çalışmalarla öğrencilerin Türkçenin dilbilgisel yapısına ilişkin yetkinlik kazanmaları hedeflenmektedir.

Ön Koşulları:

Dersin Koordinatörü:

Yok

Dersi Veren:

Doç. Dr. Gülşah PARLAK KALKAN

Dersin Yardımcıları:

Yok

Dersin Kaynakları

Ders Notları

:

Kaynakları

: Muharrem Ergin, Türk Dil Bilgisi, Bayrak Yayınevi, 2004, ISBN No: 975-7728-06-03.

Döktümanlar

: Jean Denz (Çev. Oytun Şahin), Türk Dili Gramerinin Temel Kuralları (Türkiye Türkçesi), Türk Dil Kurumu Yayınları, 2000, ISBN No: 975-16-

Ödevler

: 0730-2.

Sınavlar

: Haydar Ediskun, Türk Dil Bilgisi, Remzi Kitabevi, 1992, ISBN No: 975-14-0041-4.

Zeynep Korkmaz, Türkiye Türkçesi Grameri (Şekil Bilgisi), Türk Dil Kurumu Yayınları, 2003, ISBN No: 975-16-1643-3.

Ders Yapısı

Matematik ve Temel Bilimler

:

Mühendislik Bilimleri

:

Mühendislik Tasarımı

:

Sosyal Bilimler

: 40

Eğitim Bilimleri

:

Fen Bilimleri

:

Sağlık Bilimleri

:

Alan Bilgisi

: 60

Ders Konuları

Hafta	Konu	Ön Hazırlık	Döktümanlar
1	Sözcüğün Tanımı ve Özellikleri, Anlamları ve Görevleri Bakımından Sözcükler		
2	İsmi Tanımı ve Özellikleri, İsimlerin Türleri, İsim Çekim Ekleri		
3	Sıfatın Tanımı ve Özellikleri, Sıfatların Türleri		
4	Zarfların Tanımı ve Özellikleri, Zarfların Çeşitleri		
5	Zamir Tanımı ve Özellikleri, Zamirlerin Çeşitleri		
6	Fiilin Tanımı ve Özellikleri, Geçişli Fiiller ve Geçişsiz Fiiller		
7	Fiil Çekim Ekleri, Fiil Çekiminde Şahıs Eklerinin Durumu		
8	Ara sınav		
9	İsim Fiili ve Çekimi, Fiillerin Birleşik Çekimi		
10	Sıfat-Fiiller, Sıfat-Fiil Ekleri ve İşlevleri		
11	Sıfat fiiller, Sıfat-fiillerin işlevleri		
12	Zarf-Fiiller, Zarf-Fiil Ekleri ve İşlevleri, İsim-Fiiller, İsim-Fiil Ekleri ve İşlevleri		
13	Edatın Tanımı, Edatların Özellikleri ve Türleri		
14	Sözcük Grupları, Sözcük Gruplarının Türleri, Özellikleri ve İşlevleri		
15	Final		

Dersin Öğrenme Çıktıları

Sıra No Açıklama

Ö01 Türkçedeki sözcüklerin ve sözcük gruplarının özelliklerini ve türlerini bilir.

Ö02 Türkçedeki sözcükleri ve sözcük gruplarını metinler üzerinde tasvir edebilir.

Ö03 Doğru konuşma ve yazma becerisine sahip olur.

Programın Öğrenme Çıktıları

Sıra No Açıklama

P05 Dil-kültür ilişkisini, Türk kültür tarihinin ana hatlarını ve Atatürk'ün Türk dili ile ulusal değerlere ilişkin görüşlerini kavrar ve bu doğrultuda özgün etkinlikler düzenler.

P06 Öğretmenlik mesleği için gerekli olan eğitim psikolojisi, eğitim felsefesi, eğitim sosyolojisi, Türk eğitim tarihi ve sınıf yönetimi bilgilerini öğretim süreçlerinde kullanır.

P07 Genel öğretim ilke ve yöntemlerini ve Türkçe öğretimine özgü (alan) yaklaşım ve stratejileri bilir ve uygular.

P08 Okuma, yazma, konuşma ve dinleme becerilerinin öğretimine yönelik yöntemleri kullanarak ortaokul düzeyine uygun etkinlikler tasarlar.

P09 Alanına özgü çağdaş öğretim yöntem ve tekniklerini bilir ve uygular.

P10 Türkçe öğretim programlarını ve ders kitaplarını inceler; öğretim teknolojilerini kullanarak dijital materyaller geliştirir.

P12 Tiyatro ve dramayı eğitimde bir yöntem olarak kullanır; yabancılarla ve iki dillilere Türkçe öğretimine yönelik temel becerilere sahiptir.

P13 Özel gereksinimli veya özel eğitime ihtiyacı olan öğrencilere yönelik öğretimi planlar ve bireyselleştirilmiş uyarlamalar yapar.

P14	Türkçe eğitimi alanında bilimsel araştırma yapar; veri toplama ve yorumlama süreçlerinde toplumsal, bilimsel ve etik değerlere uygun davranır.
P15	Alanındaki gelişmeleri takip etmek için bir yabancı dili (en az B1) kullanır; yaşam boyu öğrenme tutumu geliştirir ve paydaşlarla (aile, kurumlar) iş birliği yapar.
P01	Türk dilinin ses, şekil, sözcük ve cümle yapısını, dilbilim ve anlambilim temel kavramlarıyla birlikte analiz eder.
P02	Türk dilinin tarihsel dönemlerini, bu dönemlerdeki gelişimini bilir ve Osmanlı Türkçesi metinlerini okuyup çözümler.
P03	Edebiyat bilgi ve kuramlarını kullanarak Eski Türk, Halk ve Yeni Türk Edebiyatı dönemlerindeki temel eserleri tarihsel bağlamda değerlendirir.
P04	Dünya edebiyatı ve çocuk edebiyatı alanlarındaki temel yaklaşımları bilir ve metinleri bu açılarından inceler.
P11	Eğitimde ölçme ve değerlendirme yaklaşımlarını ve araçlarını tanır, bunları öğretim sürecinde etkili bir şekilde kullanır.

Değerlendirme Ölçütleri			AKTS Hesaplama İçeriği			
Yarıyıl Çalışmaları	Sayısı	Katkı	Etkinlik	Sayısı	Süresi	Toplam İş Yüğü Saati
Ara Sınav	1	%40	Ders Süresi	14	2	28
Kısa Sınav	0	%0	Sınıf Dışı Ç. Süresi	14	3	42
Ödev	0	%0	Ödevler	14	2	28
Devam	0	%0	Sunum/Seminer Hazırlama	0	0	0
Uygulama	0	%0	Ara Sınavlar	1	1	1
Proje	0	%0	Uygulama	0	0	0
Yarıyıl Sonu Sınavı	1	%60	Laboratuvar	0	0	0
Toplam		%100	Proje	0	0	0
			Yarıyıl Sonu Sınavı	1	2	2
			Toplam İş Yüğü			101
			AKTS Kredisi			3

Dersin Öğrenme Çıktılarının Programın Öğrenme Çıktılarına Katkıları																
Katkı Düzeyi: 1: Çok Düşük 2: Düşük 3: Orta 4: Yüksek 5: Çok yüksek																
	P01	P02	P03	P04	P05	P06	P07	P08	P09	P10	P11	P12	P13	P14	P15	
Tüm	5							3								
Ö01	5															
Ö02	5															
Ö03								3								